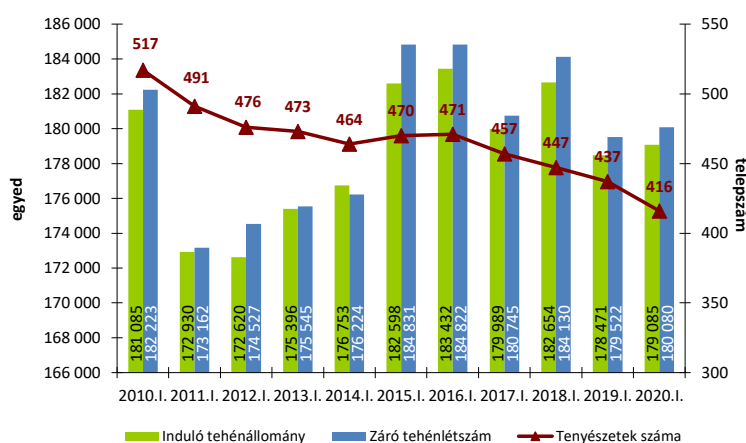

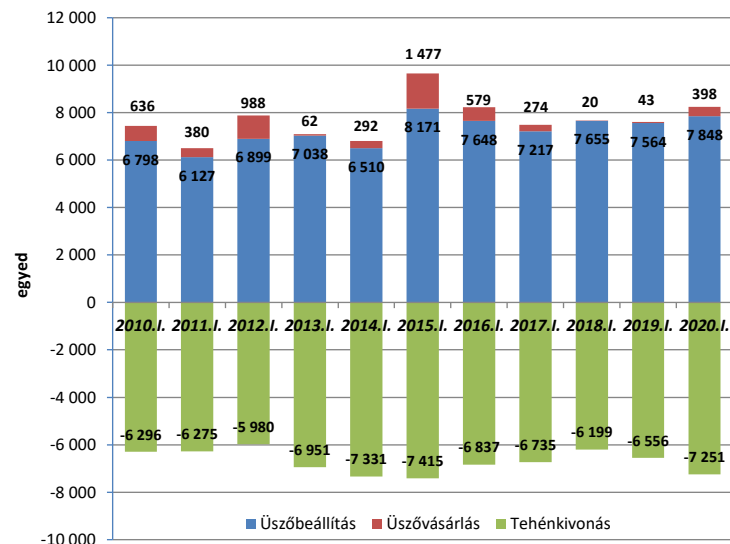
A TEJÁGAZAT ÖKONÓMIÁJA

1. ÁBRA AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TENYÉSZETEK SZÁMA, INDULÓ ÉS ZÁRÓ TEHÉNLÉTSZÁMA (DB, 2010-2020. I. HÓ)

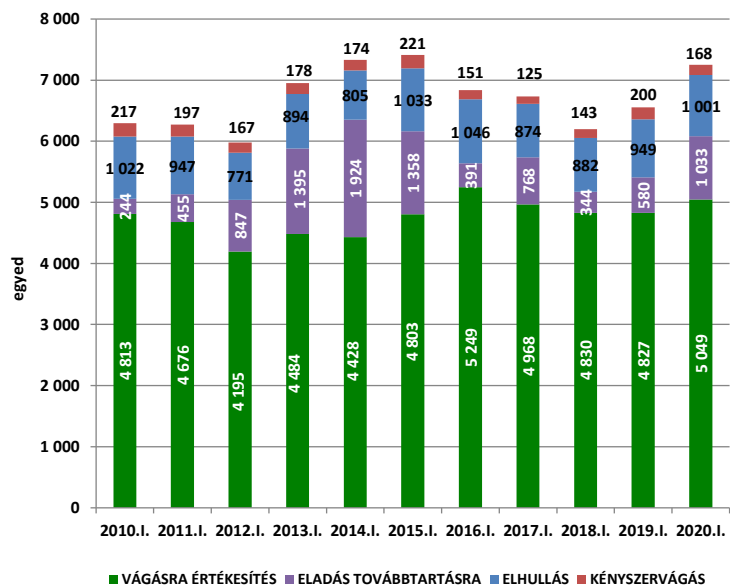
Az „A” típusú ellenőrzésben részt vevő tejhasznú tehenészetek száma 2020 januárjában 11-gyel (-2,6%) csökkent az előző hónaphoz képest, és 21-gyel (-4,8%) kevesebb, mint tavaly januárban. 2020. január végén 558-cal több (+0,3%) termelésellenőrzött tehenet tartottak, mint 1 évvel korábban. Az „A” módszerrel ellenőrzött tehenészetek száma az elmúlt 10 év alatt 19,5%-kal (-101) kisebbedett, de 2010 januárja óta a záró tehenlétszám ennél kisebb mértékben, 2,1 ezer eggyel (-1,2%) csökkent, így a telepenkénti átlagos tehenlétszám jelentősen, 352-ről 433-ra nőtt.

2. ÁBRA AZ ÜSZÖBEVÉTEL ÉS TEHÉNKIVONÁS ALAKULÁSA AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TENYÉSZETEK BEN (DB, 2010-2020. I. HÓ)

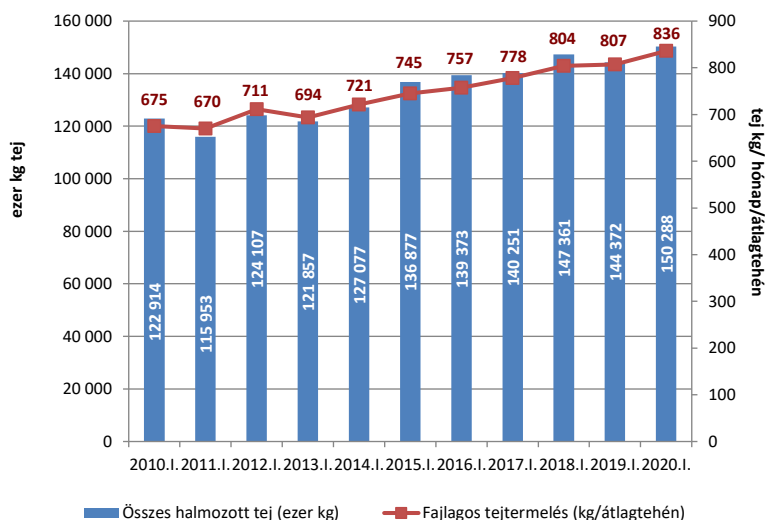
Az „A” típusú ellenőrzésben részt vevő tenyészetek januári 1-jei induló tehenlétszáma 2019-ről 2020-ra – egy év alatt – enyhén nőtt (+558 tehen; +0,3%), és az állomány 2020 januárjában tovább bővült (+995 egyed; +0,6%). A bővülés elsődleges oka, hogy 2020 januárjában bár a tehenkivonások száma nőtt (+695 egyed; +10,6%) 2019 első havához képest, ugyanakkor az üszövasárlások száma kiugró mértékben, 825,6%-kal nőtt (+355) és – az állománypótlás szempontjából meghatározó – üszöbeállítások száma is nőtt (+284 egyed; +3,8%). Így összességében az állománypótlás mértéke meghaladta a kivonásokat.

3. ÁBRA A TEHÉNKIVONÁS MEGOSZTLÁSA AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TENYÉSZETEK BEN (DB, 2010-2020. I. HÓ)

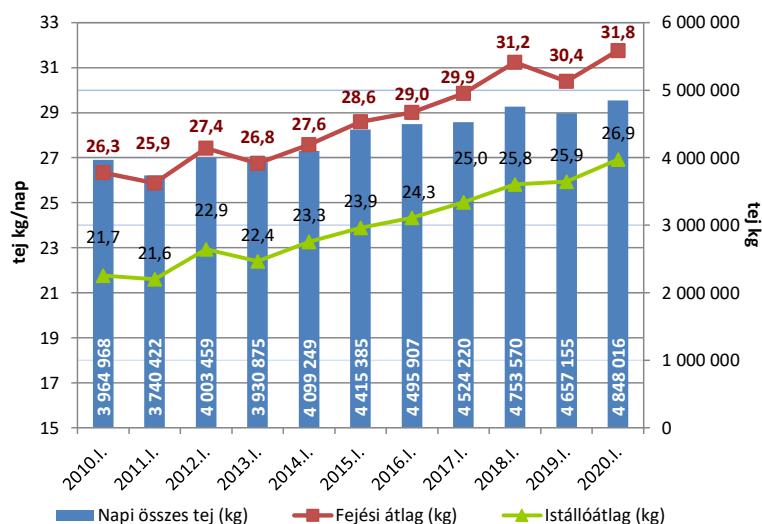

2020 januárjában az állományból kivont tehenek 69,6%-át vágásra értékesítették (a selejtezett tehenek száma 5.049 volt), ami átlagos aránynak számít. A tehenkivonások 2,3%-áért (168 egyed) a kényszervágás volt felelős, ami közepes mértékű a vizsgált időszakban. A kivont tehenek 13,8%-a (1.001 egyed) elhullott, és a továbbtartásra értékesített állatok aránya pedig 14,2% (1.033 egyed) volt, amelyek szintén átlagos értéknek tekinthetők. 2020 első havában az induló tehenállomány 2,8%-át selejtezték, 0,1%-át kényszervágták, 0,6%-0,6%-a elhullott, ill. továbbtartásra értékesítették, így összesen a tehenek 4,0%-át vonták ki a termelésből, ami a korábbi évekhez képest átlagos aránynak tekinthető.

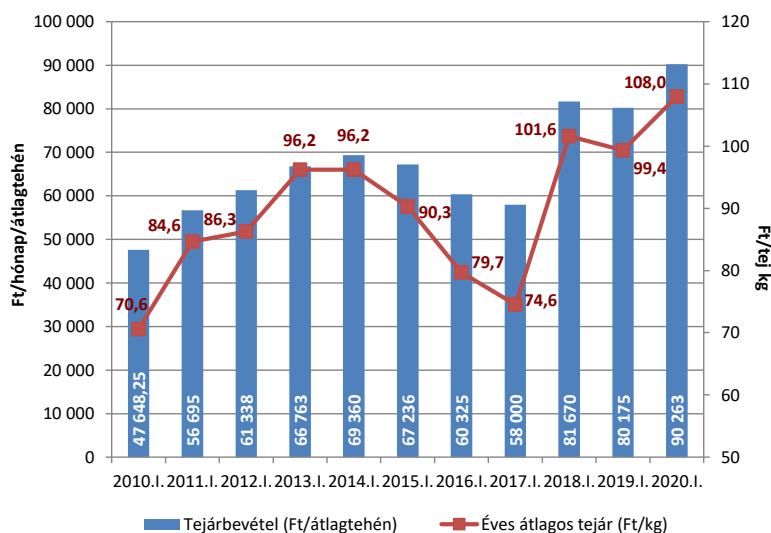
4. ÁBRA ÖSSZES HALMOZOTT ÉS FAJLAGOS TEJTERMELÉS AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRÖZÖTT TENYÉSZETEKBEN (DB, 2010-2020. I. HÓ)

5. ÁBRA FEJÉSI ÉS ISTÁLLÓÁTLAG, VALAMINT A NAPI ÖSSZES TEJTERMELÉS AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRÖZÖTT TENYÉSZETEKBEN (2010-2020. I. HÓ)

6. ÁBRA TEJÁRBEVÉTEL ÉS AZ ÉVES ÁTLAGOS TEJÁR AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRÖZÖTT TENYÉSZETEKBEN (2010-2020. I. HÓ)

Az „A” típusú ellenőrzésben részt vevő tehenek összes halmozott tejtermelése 2020. januárjában nőtt (+5,9 millió kg; +4,1%) 2019 első havához képest, és meghaladta a 150,3 millió kg-ot. A vizsgált időszakban a fajlagos tejtermelés 836 kg-ra nőtt (+29 kg; +3,6%). 2010 és 2020 januárja közötti időszakban a fajlagos tejtermelés növekedése 23,9%-os (!) volt (+161 kg), míg az összes halmozott tejtermelés közel hasonló mértékben, 27,3 millió kg-mal (+22,3%) emelkedett.

2020 januárjában a napi összes tejtermelés a tavalyi év januári termeléséhez viszonyítva számottevően nőtt (+190,9 ezer kg, +4,1%), és nagymértékben meghaladta a 2017-es termelési szintet. 2019. január havához képest mind a fejési átlag (+1,37 kg, +4,5%), mind az istállóátlag (+0,98 kg, +3,8%) jelentősen nőtt, elérve az elmúlt 10 év legnagyobb értékeit. Összességében az elmúlt 10 év alatt a napi összes tejtermelés 883 ezer kg-mal nőtt (+22,3%), a fejési és istállóátlag 5,43, ill. 5,16 kg-mal lett több (+20,6%, ill. +23,7%), ami jelentős emelkedésnek tekinthető, és a növekvő trend várhatóan folytatódni fog.

A tehenenkénti tejárbevétel 2020 januárjában 90,3 ezer Ft volt átlagosan, 12,6%-kal nőtt 2019 első havához képest és az elmúlt 10 év legnagyobb éves nominális tejárbevételének felel meg, aminek oka a fajlagos tejtermelés 3,6%-os és a tejár 8,7%-os növekedése volt 2019 hasonló időszakához képest. 2010 januárjához képest a tejárbevétel közel megkétszereződött (+89,4%), aminek oka a fajlagos tejtermelés 23,9%-os és a tej árának 53,0%-os emelkedése 10 év alatt. Magyarországon a nyerstej havi felvásárlási átlagára 2019 szeptemberétől már 100 Ft/kg felett mozog és megközelítette a nyerstej kiviteli árát (cc. 110 Ft/kg-ot). A globális és az európai uniós nyerstej felvásárlási árakban jelentős elmozdulás nem volt tapasztalható 2020-ban, és ugyanez mondható el a tejtermékek felvásárlási és tőzsdei áráiról is, egyedül a vaj árában figyelhető meg a régóta esedékes negatív korrekció.

Dr. Ózsvári László
Állatorvostudományi Egyetem